

హిందూ

సి. శ్రీనివాసకౌండ్రి

ఆత్మ చతువుతో మాడగల వారికిగాని
 నున్నటి ఆ నేల మీద నల్లటి ఆ ప్రాణి
 పడుతున్న అవస్థలు అర్థం కావు.
 అనంత కోటి బ్రహ్మాండ విశ్వం అర్థం

కానట్టే ఆ చిన్ని ప్రాణి అర్థం కాదు—
 పుట్టినందుకు మాత్రమే బ్రతుకుతున్న
 అసంఖ్యాకులకి.

ఆ అసంఖ్యాకుల లిస్టులోంచి తప్పకోదా

నితి చక్రవర్తిగారు యీ మధ్యన ప్రచురణ చేసిన చిత్రాలు ప్రారంభించి పుండలం చేత అంగుష్ట మాత్రం కూడా దాని ఆ జీవి ఆయనని యిట్టే ఆకర్షించింది.

"బుల్లి మండ" అని ముప్పుగా రిపోర్ట్ చేసుకున్నారు ఆయన మనసులో.

"పాపం, దాని కట్టాలు దానిని కావోలు" అని నిట్టూర్చారు.

పొట్ట చిన్నదయినా, దాన్ని నింపడానికి చిన్న చిన్న కాళ్ళూ, చెన్న చిన్న చేతులూ దాని కున్నాయి. (నాటిని లేతులూ, కాళ్ళూ అనవచ్చుటో లేదో చక్రవర్తి గారికి తెలియదు. ఆయన చదువుకొన్నది ఎవరమిప్పు, పని చేసింది చ్చాంకులో.)

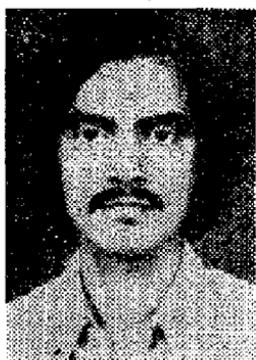
ఆ చిన్న చిన్న చేతులూ, కాళ్ళూ అడిస్తూ నేల మీద మెల్లిగా కదులుతూ

పోత కరచిత్ర ఆహారాన్ని వారంగా లాభు పోతోందని.

దాని అవస్థలు చూస్తే చక్రవర్తిగారి స్పృహయం ద్రవించిన మాట వాస్తవం.

పాఠ్యకమ్ముగారు-అంటే చక్రవర్తిగారి పట్టుపురాణి వెండికడియాలూ, కాలిమట్టెలూ అయి ఒద్దంగా చప్పుడు చేస్తూ వచ్చి, బంగారు గజాలు తమ హోరాను తగినట్లు తగ్గుమాత్రమే గలగల మరగా చేయి ఆడించి, మురిపెం మనోహారంగా ద్యోతకంకేస్తూ గడ్డం కింద ఓ చేయి ఆస్పి, "అమ్మాయి గుర్తు కొచ్చిం చేమిటండీ!" అని ప్రస్నించింది-చక్రవర్తిగారు కళ్ళు తుమచోదాన్ని అపార్థం చేసుకొని.

చేటి, ఎంచా పోటివతుకున్న బవవతి మధ్యాహ్నం. ప్రవృత్తిని తీరుతాటుగా అను

రచయిత పరిచయం

ఆంధ్రరూమి దినపత్రికలో వర్ ఎడిటర్ని. రాసిన కథకంటే రాయబోయే కథ ఎప్పుడూ "అన్ హెడ్డ్ మెలోడి" లా ఎక్కువ తియ్యగా ఉంటుందని రాయాలనుకున్న కథ వీటి రాయకుండా జాగ్రత్త వదుతుంటా. కాని ఒక్కోసారి ఒక్కో కథ చేడుగా

పుట్టు కొస్తూ ఉంటుంది నన్ను ఓడిస్తూ. ఎన్నెన్నో ఆత్మహత్యలు (ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రథమ దిహామతి), గూడు దాని సుఖం (జ్యోతి ప్రదమ దిహామతి), కష్టార్థిలం (యవ శ్రీ చక్రపాణి నాదగో అవాధు). ఇప్పుడు మళ్ళీ జ్యోతి లానే "హింస" నా కథావిజయాలు. "హింగేటి సంధ్రావ...." ఇదే జ్యోతిలో నవలారచయితగా ఉదయించా.

శ్రీ డి. వెంకట్రామయ్య, శ్రీ శ్రీకంఠమూర్తి, శ్రీ కాళివల్లిం, శ్రీ పురాణం, శ్రీ రావకొండ నాకు నచ్చిన రచయితలు. ఆధునికాంగ్ల సాహిత్యంలో మంచి ధోరణులు వదిలేసి చెడుని అనుకరిస్తూ రాసే వాళ్ళంతా నాకు నచ్చని రచయితలు.

భవించే వారికి అనుభవించినంతా సుఖం అందివ్వగల ఆ మధ్యస్థాన్ని ఇంటి గుమ్మం దగ్గర నడవాలి గేటు కివతల పూల మొక్కల మధ్యన చాలా కుర్చీలో చక్రవర్తి గారు వేచాంతం ఒక లోస్తూ నవ్వారు.

"మనతో బాటు మన ఇంట్లో బ్రతుకు తున్న ఓ చిన్ని జీవని చూశావోయ్. కుర్ర ముండ ఎంత ముద్దాస్తోందో తెలుసా....?" అన్నారు.

"ఏమిటో అది అని పార్వతమ్మగారు వంటపూర్తి కావచ్చిన తీరుబాటుతో గుమ్మానికి చేరగిలబడి చక్రవర్తిగారు వినిపించ బోయే అద్భుతాన్ని తెలుసుకోడానికి సిద్ధపడింది.

"అదిగో చూడు ... కగవంతుడు దాని బూడా ఎన్ని కష్టాలు పెట్టాడో చూశా వాళ్ళ....నీ సామ్రాజ్యం లోంచి ఓ చిన్న వస్తువుని అది దొంగిలించి యిలా ఈప్పుకు పోయా నా కంట వడింది," అని వేలు పెట్టి

చూపించారు చక్రవర్తి గారు.

ఆయన చూపించిన వైపు చూసి, అది అద్భుతం కానందుకు కనుతొమ్మలు ముడిచి, "ఓన్....ఇంతా చేస్తే చీమా!" అని పెద్ద పెట్టున నవ్విన తరువాత పెదిమ విరిచిం చావిడ.

"అలా నవ్వకు. ప్రాణులు ఆహార సంపాదన కోసం వడే పాట్లలో ఎంత అందం, ఎంత కరుణ, ఎంత వేదాంతం వుందో తెలుసుకో" అని కళ్ళు అరమోచారు చక్రవర్తిగారు.

చీమని చూసి వగలబడి నవ్విన పార్వతమ్మ జిజ్ఞాస లేని సామాన్యాతి సామాన్యురాలిలా కనిపించింది ఆ ఊణంలో ఆయనకి.

వశు వజ్రాదులకు లేనిదీ, మనిషి కున్నదీ ఏమిటి?

ఆలోచన.

అదెందుకు?

యుక్తాయుక్త వివక్షణకి, జ్ఞానకి.

ఆధునిక 17 జావెర్స్ రివ్లె వాచ్

రూ. 30 లకే పొందవచ్చును.

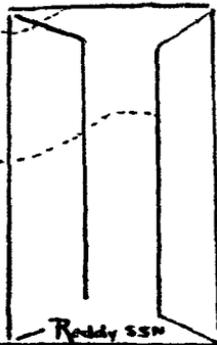
స్విస్ మోడర్, ఆల్ ప్రూఫ్, ఖచ్చితంగా వుండుబకారకు ఆటోమెటిక్ గా వరీక్షించబడిన 17 జావెర్స్ విల్డెన్ రివ్లె వాచ్ రూ. 180 లకే పొందగలరు. మా అమ్మకం ప్రమోషన్ పధకం క్రింద రూ. 30 లకే పొందగలరు. మీ ఆళ్ళరును హిందీ లేదా ఇంగ్లీషులో వంపి విజాన్ని తెలుసుకోండి. అధ్యాత్మ అవసరం లేదు.

FIJI ELECTRONICS (5-30)

Nirmalpur, Delhi-110024.

ఈ మనుషుల్లో వేగటం బాల
 బుట్టిందిగా వుంది మానా...
 ఈ బుట్టంకులా అక్కొంటు బివెన్ చేస్తా
 బొసుంటుందనుకుంటాను.

BLOOD BANK

ఆవిడని అక్కడ గడమీద కూర్చో
 బెట్టి వేదాంతసారాన్ని, ఆధ్యాత్మిక చింత
 ననీ ఆవిడ బుర్రతోకి ఎక్కించాలనీ, బెల్లం
 ముక్క నోటకరుమకు పోతున్న ఈ కండ
 చీమ దేవుడి అద్భుతాల్లో ఒకటని ఆవిడ
 చేత ఒప్పించాలనీ చక్రవర్తిగారికి మహా
 వట్టుదలగా ఉంది.

పార్వతమ్మగారికి మాత్రం చీమ వరిస్థి తి
 క్కంకోళ్ళ చక్రవర్తిగారి వరిస్థి తే ఎక్కువ
 బాధాకరంగా ఉంది.

పాపం మహారాజులా ఉద్యోగం వెలగ
 బెట్టేవారు. బ్యాంకు వ్యవహారాల్లో ములిగి
 తేలుతూ ఉండేవారు. ఘనంగా ముద్దుల
 కూతురి పెళ్ళి చేశారు. అల్లుడికి బ్యాంకులో
 మంచి హోదాలో ఉద్యోగం వేయించారు.
 బ్యాంకులో మిగిలిన ఖాతా తమ ఇద్దరి
 జీవితాలకీ చాలు. సొంత ఇల్లు ఉండనే
 ఉంది. ఐతే రిటైర్మెంట్ మహమ్మారిలా
 వచ్చి పడింది. ఉద్యోగం చేసినప్పటి ఆదర్శా
 రీతి ఏవీ ?!

నిద్ర. పడకకుప్పి—ఈ రెండే జీవిత
 మైంది ఆయనకి అనుకుంది పార్వతమ్మ
 గారు.

“ఏమీ తోచక వెరిమొరి ఆలోచనల్లో
 మనసు పాదు చేసు కుంటున్నాను” అంది

భార్య హోదాలో మందలిస్తూ.

“మనసు పాదుచేసు కొంటున్నానా?
 లేదే! మనసుని మరమ్మత్తు చేసుకొంటు
 న్నాను. ఇంతకాలం ప్రావంచిత విష
 యాల్లో పడి కొట్టుకు పోయాను. వయసు
 రీత్యా ఇప్పటికీ లభించిన విశ్రాంతిని
 నక్రమం చేసుకొంటున్నాను...” అన్నారు
 ధీమాగా చక్రవర్తిగారు, ఆమాట అంటుంటే
 ఆయన కళ్ళు తప్పవీతో మెరిశాయి.

“ప్రావంచితక విషయాల్లో పడికొట్టుకు
 పోవడం రైతే—కాని ప్రపంచజ్ఞానం మీకు
 బొత్తిగా అబ్బిందికాదు, బెధవ కండ చీమని
 వట్టుకొని మనఇంట్లో మనతో బాటు బ్రతు
 కుతున్న ప్రాణి అంటారేం ఖర్చు...ఇంటి
 నిండా చీమలే....బెల్లం డచ్చా దాచలేక
 చస్తున్నాను. సాయంత్రం క్లబ్బుకి వెళ్ళి
 వచ్చేటప్పుడు చీమలమందు పట్రాడం మరిచి
 పోకండి,” అంది పార్వతమ్మగారు.

“రామ....రామ....” అంటూ చక్ర
 వర్తిగారు కళ్ళూ చెవులూ రెండూ మూసు
 కున్నారు.

చెప్పొద్దూ, ఆయన ఓవర్ యాక్సన్
 పార్వతమ్మగారికి సుఖామూ గిట్టలేదు.
 భర్తతో హేతనకి దిగిజే ఆయన ఎలాగూ
 ఓడిపోతారనీ ఆమెకి తెలుసు. ఓడిపోయే

శారినీ ఓడించడంలో ఉత్సాహం ఏముంటుంది? అందుచేత ఆయనతో ఆ విషయం గీడ మరిక వాదించబుద్ధి కాలేదు ఆమెకు.

“భోజనానికి లేవండి” అంది.

“అప్పుడేనా.... పేపర్ చదవడం ఇంకా పూర్తికాలేదు....” అంటూ కళ్ళజోడులో కళ్ళనీ, పేపర్ లో ముఖాన్నీ దామకున్నారు చక్రవర్తిగారు.

“వేళ పట్టిన తింటే ఒంటికి మంచిదండి అంటే వినరుకదా” అంటూ పార్వతమ్మ గారు మళ్ళా వెండి కడియాల విసుగ్గా మరకొంచెం ఎక్కువ చప్పుడు చేస్తూ వంటింట్లో వంటకాలకి తుది మెరుగులు దిద్దడానికి వెళ్ళిపోయింది.

నల్ల చీమ ఎంత వరకూ ప్రోగ్రెస్ అయ్యిందో చూడడం కోసం పేపర్ లోంచి తల ఎత్తి నేల మీదికి చూసిన చక్రవర్తి గారు “హ య్యో పా పం” అని కించిత్తు బాధతో నిట్టూర్చారు.

ఓ అడుగు దూరం విజయవంతంగా ప్రయాణం చేసిన తరువాత నల్ల చీమకి నేల మీద నీటి చారిక సముద్రంలా అడ్డొచ్చింది.

ఆ నీటి చారిక ప్రక్కనించి ఆహారాన్ని లాక్కుపోదామని దాని చిన్న బుర్రలో చిన్న ఐడియా పుట్టినట్టుంది — దారి ప్రక్కకి మార్చింది.

నీటి చారిక ప్రక్కనించి చీమ ప్రయాణం సాగించే ప్రయత్నంలో బెల్లం ముక్క వెళ్ళి నీళ్ళకి తగిలింది దాన్ని యివతలకి లాగడానికి చీమ కిందా, మీదా పడి లాభం లేక దాన్ని నీటి అంచున వదిలేసింది. ఆరాటంతో ఆ చీమ ఆహారం చుట్టూ ప్రదక్షిణాలు ప్రారంభించింది.

దాని ఆరాటం సూటిగా వచ్చి చక్రవర్తిగారి హృదయంలో తీవకారుణ్యపు కవాటాన్ని తెరిచింది.

వెంటనే ఆయన పేపరు పక్కకి మడిచి కళ్ళజోడు సరిచేసుకుని రెండడుగులేసి నీళ్ళు

బాధారహిత ప్రకృతిసిద్ధమైన ఆరోగ్యము మీదే!
స్త్రీల బాధలు ప్రత్యేకమైనవి

లోద్ర 75 సంవత్సరములకు పైగా సుఖజీవనమునకు లోద్ర టానిక్ ను వాడిన స్త్రీలు ఎంతరో!

ఉచిత వైద్య సలహాకు ఈ క్రింద పేర్కొనబడిన నిలావమునకు ఈ కూపనను పూర్తిచేసి మీ ఖాసుతో పంపండి.

పేరు: _____
 నిలావము: _____
 PIN: _____

కేసరి క్విక్రీం ఫ్రైవేట్ లిమిటెడ్
 మంట్ల, కేరళాను జనరల్ ప్లార్స్ ఏజన్సీస్ విజయవాడ - ఏలూరు

బాధారహిత మధ్యాహ్నం-14

లోంచి తెల్లం ముక్కని ముని వెళ్ళుతో ఇవ తలకు లాగారు. తడిపోయేలా దానిని లుంగీ కొనకు అద్ది చీమ నోటికి అందించాడు. చీమ మళ్ళా తన కై త్రీయా త్రీ పాగ్గిరంభించింది.

o o o o

రావులుగాడి ఉజ్జోగానికి రిటైర్మెంట్ లేదు. అనలు వయసుతో నిమిత్తం లేని ఉద్యోగం వాడిది. వాడి కొలువుకి ఒక సైమూ, కాజువల్ తీవు, సిక్ తీవు లేవు.

వర్షంలో తడిసినప్పుడు లేదా ఎండలో మాడినప్పుడు, జ్వరం వస్తే నాలుగు రోజులు చూసి ఐదో నాడూ తగ్గకపోతే తన కాజువల్ తీవు లేదా సిక్ తీవు తానే గాగ్రింట్ చేసుకుని పాకలో కుక్కి మంచం మీద ముడుచుకు వదుకుంటాడు. పగితి ఫలంగా కొన్నాళ్ళు వస్తులుంటాడు.

రెండెకరాల కౌలు భూమి ఉజ్జోగం అంటే అంతే మరీ.

అయ్యగారి పొలం పువ్వుగా పెరిగి, దండ్రిగా వండడం రివాజు. అయివేబు ఏటేటా అయ్యగారికి గింజ కూడా పాకి లేకుండా తీర్చి తరవాత తక్కిన గింజలు పొలం మీద ఎరువులు, కూలి బకాయిల అప్పులు తీర్చడానికి సరిపోవడం యింకో రివాజు, ప్రావేబు, అప్పులు తీరిం తరవాత నాలుగు బసాలు ఇంట్లో తిండి గింజలకి మిగలడం గగనం.

బల్ ఆకట్టపాటుకి తన కుటుంబం చాలా పళ్ళుగా అలవాటు పడిపోయింది.

అయ్యగారోసారి ఆ పొలాన్ని పెద్ద ఘాస్వామికి అమ్మి పారేద్దామను కున్నప్పుడు ఆయనగారి కాళ్ళా వేళ్ళావడి బ్రతిమాలాడుతనుకడుపు మీద కొట్టొద్దు బాబూ అని.

"కలిగిన మహారాజులు డబ్బు అవసరమైతే ఏదో ఉపాయం సూసుకోండి," అని ఏడ్చాడుతను. తన కన్నీళ్ళకే కరిగాడో, లేక ఉన్న రెండెకరాల భూమి అమ్మేస్తే ఆ వూరితో తాతలనాటి సంబంధం తెగి

పోతుందని భయపడ్డాడో తెలియదుగాని అయ్యగారు అమ్మకం విరమించుకున్నాడు. అయివేబుమాత్రం ఏటా మరో మూడు బసాలు ఎక్కువగా ఇచ్చుకోవాలని ఆనాడే పరతు పెట్టాడు, కాదనగలడా తను?

అప్పటినించి అయ్యగారి పొలాన్ని మరింత జాగ్రగ్గా పెంచడం ప్రారంభించాడు. కలో గంజో పోసి పెంచిన కొడుకులు చేతి కందడంతో కూలీల ఖర్చు పెంచిన ప్రావేబు మేరకు తగ్గింది. ఇద్దరు కొడుకులూ, తనూ కలిసి పొలంలో మట్టి పిసుకుతున్నారు.

పొలంమీద అయివేబుతో అయ్యగారు పట్నంలో పాత ఇల్లు కొని బాగుచేశారు. గృహప్రవేశానికి తననీ పిల్లిస్తే ఇద్దరు కొడుకుల్నీ వెంటబెట్టుకు వెళ్ళాడు తను.

అయ్యగారు మంచి అధారితీ ఉన్న పెద్ద ఉజ్జోగేమో—ఆరోజు కొత్త ఇల్లంతా బుడ్డకార్లూ, ఇరిదైన జనంతో ఛెనుఛెను లాడి పోయింది.

ఆ ఇల్లు చూసినప్పుడు తన కొడుకుల్ని చూసుకున్నట్లనిపించింది రావులుగాడికి. ప్రైకి అనకుండా తన మనసుకే చెప్పరున్నాడు— "వారేయ్ రావులూ! కోరుటులూ, సట్టాలూ, కార్టారీ వద్దతులూ అలా పడితాయ్ కాబట్టి ఈ ఇంటిగేటు దగ్గర బోర్డుమీద శక్రవొర్తిగారి పేరున్నది గాని—అది నీది, నీకొడుకులదేనా" అని. ఆ తరవాత అంతచెడ్డ ఆలోచన కలిగినందుకు చేపుమ నోటిదగ్గర అన్నం చెడగొడతాడేమోనని భయపడ్డాడు. మొత్తానికి తన ఆలోచన ఫలితమో ఏమో— ఆరోజున గృహప్రవేశానికి వచ్చిన పెద్ద పెద్దోళ్ళ భోజనాలయిం తరవాత మధ్యాహ్నం మూడింటిగ్గానీ తనకి, కొడుకులకి దొడ్లో "అసింటూ" విస్తళ్ళు వేశారు, అదై నా—నెయ్యి లేకుండా....

ప్రస్తుతం రావులుగాడి బాధ అధికాదు. కౌలు కాగితంలో తన పేరుంటే ఉండే

తొన్ని రోడ్డు టాక్సీ తనప్పట్లు
 ఏదిన్నీ కుట్టాడునతో
 బజ్జీవేది కేవల
 మళ్లీ ఎప్పుడో తుంటి?

మోగాని ఆ పొలానికి తనూ, కొడుకులూ వెట్టిచాకిరి చేస్తున్నారు కాదా? ఎదిగిన కొడుకుల్నిద్దరికీ పైళ్ళిళ్ళు చేసేసి కోడళ్ళని తోడుకోవాలని తనూ ఉబలాట పడుతున్న నంగతి అయ్యగోరికి తెలిదా?

అన్నీ తెలుసుండే ఈ ఉత్తరం రాశారు.

“కాలు ఒదులుకోరా... తుఫాను దెబ్బకి వంట వండలేదని నా అయివేజు ఎగ్గోటి నందుకు శిక్ష అనుభవించరా ... సుల్పావి, నీ కొడుకులూ, రాబోయే కోడళ్ళూ కట్టగట్టు కుని గోదాట్లో దిగించా...” అంటూ యీ ఉత్తరం రాశారు అమ్మగోరు.

అదీ రావులుగాడి బాధ.

ఈ రోజు వట్టుం వెళ్ళి అయ్యగోర్ని మరోసారి కాళ్ళా వేళ్ళావడి కాలు నించి తనని తప్పించవద్దని వేసుకోడానికి ఒయలుదేరాడు వాడు.

o o o o

“ఘామి తగాదాలో నలుగురు హరిజనుల హత్య గోవరంలో కుల తగాదాలు వ్రజ్జలన....”

వేవర్ లో వార్తని ఆత్రంగా చదివి దీర్ఘంగా నిట్టూర్చారు చక్కవర్తిగారు. ఏమీ ప్రభుత్వాలో ఏమో.... ఘామిల పంపిణీ అంటూ వోటు కోసం పేద జనాన్ని మళ్ళీ పెట్టి కార్మిచ్చరగిలించారు. వోటు గుంజుకుని గద్దె ఎక్కిం తరవాత ఒకటి, అరా ఘామిలు పంచి నిమ్మకు నీరెత్తి నట్టు పూర్చున్నారు.

ఏళ్ళ తరబడి సంకల్పించిన సొంత ఆస్తిని వున్న వాళ్ళు ఒదులుకుంటారా? హక్కు ఒదులుకోరు.

వంపిణీ అయిన ఘామిని పేద జనం సొంతం చేసుకోక ఊరుకుంటారా? పేటంతా పలుగూ, పారా ఎత్తుకొని సాగు కోసం బయలుదేరుతారు.

కర్షిలు లేసాయ్ ... బుర్రోలు పగులు తాయ్.... బలమున్న వాడిదే రాజ్యం... చివరకు తేలేది రక్తపాతం.

హింస... హింస... హింస ఆలోచిస్తున్న కొద్దీ చక్కవర్తిగారి హృదయం రగులుకొంది.

జరిచాంననే వెళ్ళి హింసని పరిత్యజిస్తానని అవసరం లోకానికి చాటి

“భో ఆయకినకి అనిపించింది. అంగారు లోనాని లేస్తారా?” పార్వతమ్మ లోకపల్లించే కేకపింది.

పోతుం అంతా హింసతో అట్టుడికి కాకరలే తను హాయిగా పప్పు, చారు, విస్త్రాకాయపేపుడు, గోంగూర పచ్చడి వేయించుకుని హాయిగా భోంచేయటమా? నో—నో

“అలలి లేదే” అని అరిచారు జవాబుగా. “వార్తలు భోంచేస్తున్నారుగా. మీకు ఆకలెండుకుంటుంది” అని సాగతీసింది పార్వతమ్మగారు.

అంతలో గేటు దగ్గర “మాష్టారూ! కరివేపాకు” అంటూ వచ్చాడు పక్కంటి రైల్వే గుమాస్తాగారి ఆఖరి కొడుకు.

“దాంచేస్తుంది! చక్కగా కోసుకువెళ్ళు, నాలుగు రెబ్బలు మాక్కుడా దూసిపెట్టి వంటింట్లో ఉంటుంది దొడ్డమ్మకియ్యి” అంటూ కుర్చీలోంచి లేచివెళ్ళి గేటు తిసి వచ్చారు చక్రవర్తిగారు.

పక్కంటి రైల్వే గుమాస్తాగారి ఆఖరి వెధవ ఓ సినింద్రీ! కాలు నేలమీద నిలవదు వాడికి.

కరివేపాకు కొయ్యడానికి విర్రవీగుతూ వాడు నడుస్తుంటే హఠాత్తుగా ఇందా కటి కండచీమ సంగతి గుర్తొచ్చింది చక్రవర్తిగారికి.

“అగరా ఆగు.. అట్టేఆగు” అని ఆదుర్దాపడుతూ ఆపేశారు వాణ్ణి.

“పంటి మాష్టారు!...కండచీమ కుట్టి నట్లు అరిచారూ?” అంటూ ఆగిపోయి వికవిక నవ్వాడు వాడు.

“చీమ కోసమేరా నాయనా ఆపాను నిన్ను...అదిగో నువ్వు నడిచే దారిలో ఓ చిట్టి చీమ వుంది. వెళ్ళిముండ బెల్లం ముక్కని కలుగులోకి! లాక్కుపోడానికి యిందాకటినించి అవస్థలు పడుతోంది. కాస్త చూసుకుని నడువ” అని పాచ్చ

రించారు చక్రవర్తిగారు.

“చీమని చంపకుండా! నడవమంటారా! గొప్ప చిక్కె పెట్టారు...కరివేపాకు చెట్టు నిండా చీమలుంటాయని మీరెక్కడా చదవ లేదా మాష్టారూ?...”

“అందుకే కరివేపాకు చెట్టు ఎక్కొద్దు. అక్కడ కర్మింటుంది. దానితో నాలుగు రెబ్బలు విరుచుకో.... ఇంకో విషయం—నన్ను మాష్టారూ అని పిలవొద్దు—నేను రిలైజ్డ్ బ్యాంక్ మేనేజర్ని.”

“అలాగలాగే మాష్టారూ” అంటూ సినింద్రీ చీమ మీంచి అవతలికి గెంతి కరివేపాకు చెట్టున్న దొడ్లోకి పరుగు తీశాడు.

చీమకి ఆయాసం వచ్చినట్టుంది. బెల్లం ముక్కని నేల మీద వదిలేసి దాని వక్కన నిలబడింది—లేదా కూర్చుంది. బహుశా ఊపిరి ఉగ్గవట్టి దమ్మువడుతోందేమో!

చీమలకి ఆయాసం వస్తుందా?

చీమలు కూర్చుంటాయా?

ఇంత మంది వైంటిస్టులున్నారు—ఎవరైనా యీ విషయం రిసెర్చి చేశారా?

చేసే వుంటారు అనుకున్నారు చక్రవర్తి గారు.

కరణంగారు ఓసారి చదివి పెట్టారు ఆ ఉత్తరం. ఐనా రావులుగాడికేదో అనుమానం, “ఎందుకేనా మంచిది. ఇంకో సారి గంగులు కొడుకు నర్సింహం చేత నది విద్దాం. అనుమానం తీరిపోద్దీ” అనుకుని పట్టానికి బయలుదేరే ముందు గంగులు ఇంటికేసి నడిచాడు రావులు.

గంగులు చెప్పలు కుడతాడు. ఎందుకంటే వాడు అసలు చదుకోలేదు. గంగులు కొడుకు నర్సింహం చెప్పలు అరిగేలా తిరుగుతాడు. ఎందుకంటే వాడు కొద్దిగా చదువుకున్నాడు. తిరిగి తిరిగి ఉజ్జోగం దొరక్కపట్నం పారిపోయాడు వాడు. ఐదేళ్ళ తరవాత పాతికేళ్ళ వయసులో కండలు తిరిగిన కొండలా వాడు మళ్ళీ ఆ ఊళ్ళో అడుగు పెట్టాడు. ఒచ్చిన వాడు

కన్నీరు మర్చిపోయాను

తెలియక ఏ దిక్కో
 దిక్కుల కోసం వెతుక్కుంటూ
 మోసాలకి ద్వేషాలకి
 లేవు ఎల్లలన్న సంగతి మరిచి
 గుండీలు తీసి
 గుండెల్ని గుమ్మం ముందు పరిచి
 ఆహ్వానించాను ఆందర్బీ
 అందుకే
 సరాలు సాగి
 గుండెల్నిండా తూట్లు నిండి
 గుండు సూదుల్ని
 కళ్ళరెప్పల్లోంచి లాగుకుంటే
 కన్నీరు కూడా
 కార్చటం మర్చిపోయాను

తైరవయ్య

ఒచ్చినట్టు లేదు. గూడెం అంతా తిరిగి
 యిది ఊరూ శ్రావణమా? అన్నాడు.

ఊళ్ళో వున్న కరెంటు దీపాలు
 గూడెంలో ఎందుకు లేవు అన్నాడు.

“మా తాత సెప్పలు కుట్టేవాడు.
 అప్పుడు స్వతంత్రం ఒచ్చిన కొత్తలో మా
 తాత సచ్చినేను. అప్పుడు మాకు పూరి
 పాకుండేది. ఇప్పుడు స్వతంత్రం ఒచ్చేసి
 అబ్బో శానావళ్ళయినాది. ఇప్పటికీ మా
 నాన్న సెప్పలే కుడతన్నాడు. కాదని
 కొద్దో, గొప్పో సదుం కొన్నందుకు ఉత్తో
 గం లేక తిరగ తన్నాను. ఐతే సొతంత్రం
 ఎపురి కొచ్చినట్టు?” అని అడిగాడు.

“అప్పుడిదిగో యీ రావులు మావ

నాయన కాముకు తాత వీర్నాయుడిగారి
 రెండెకరాల మడి సెక్కాకాలు చేసే
 వోడంట. వీర్నాయుడిగారి అజ్ఞాయి
 యిప్పుడు వట్నంలో బంగ్లాలో వున్నాడు.
 కామూడి తాతలాగే మా రావులు మావ
 మాత్రం యింకా మట్టి పినకతన్నాడు.
 తన కొడుకుల చేత కూడా మట్టి పిసికిస్తు
 న్నాడు. ఇప్పుడర్థమైందా సొతంత్రం
 ఎపురి కొచ్చిందో” అని మర్తం విప్పాడు.
 అదేటో నర్సింహం ఏం మాట్లాడినా
 గప్పతర్కం గుంటుంది.

ఐనా ఆశుమంచోడు—ఆడి వట్నం
 మాటలు అర్థంకావుగాని.

ఆశు సెప్పాల ఈ ఉత్తరంలో తిక
 కాను....గంగులు పాక పడకుగులుం
 రనగా నర్సింహం ఎదురుగా కనిపించాడు
 వట్నం వట్టాము, గళ్ళకమీజులో.

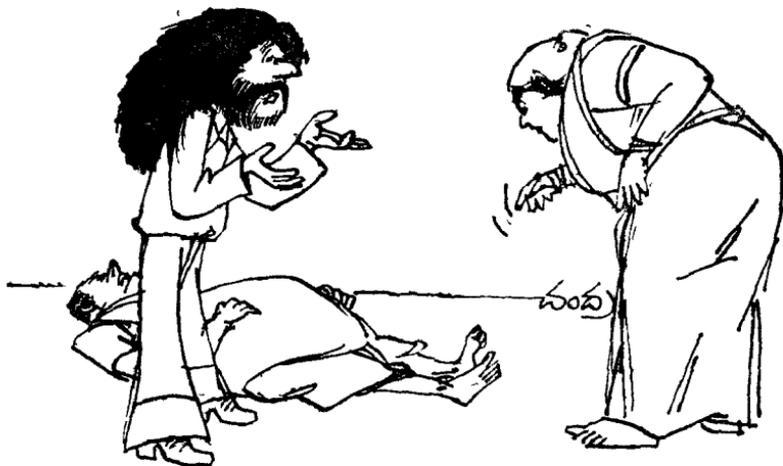
“బిడ్డా ఉత్తరంముక్క నదివిపెట్టి”
 అంటూ ఉత్తరం నర్సిహులుకీ అందించాడు
 చావులు.

వాడు ఉత్తరం నదివి రావులు సెసి
 జాలిగా చూశాడు. “మీ కామందు కెలు
 వింది నిన్ను తప్పించాలని వట్టుదలగా
 ఉన్నాడు. కికం తుఫానుకీ వంటపాడయి
 అయివేజి ఎగ్గొట్టే నందుకు శివు”

“గోరం....గోరం... నూను నర్సింహం
 బాబూ! నానూ చా కొడుకులూ కలిసి
 ఆ పొలాన్ని వండి తన్నాం, వంటకీ వంటకీ
 మధ్య జనుమో, వచ్చగడ్డో పెంచి అమ్ము
 కుని పొట్టులు పోసుకొంటున్నాం....వండివ
 దాంటో భద్రులుపోను మిగిలింది గింజి జాకీ
 లేకుండా అయ్యగోరి ఏటా తిర త
 న్నాం..”

రావులు గోడు వినడం తర్సింహంసికి
 చిరాగ్గా ఉంది. “వేదొల్లకెవుదూ న్యాయం
 జరగదు ఈ దేశంలో... అందుకే నంగమెడ
 దామన్నా, పెద్దోడివి నువ్వన్నా కలిసొకే
 ఆలోచించి పాలా నెయ్యోచ్చు—వస్తా”
 అంటూ వెళ్ళిపోయాడు నర్సింహులు...

క్షమకొకి దుబ్బులకొగా అవకనమ్మా!

“సంగమెడితే సద్దికూడా దొరుకుద్దా....అయ్యగోరి కాళ్ళ మీదడతాను ఇంకోసారి”

అనుకున్నాడు రావులు.

o o o o

“మాటతప్పే వాళ్ళంటే నాకు చిరాకు” అన్నారు చక్రవర్తిగారు.

“వ్రకుర్తి శితకన్నేవే వేదోల్లం మాట తప్పకేటిసేస్తాం బాబూ! అయివేజు కట్టలేనన్నాను. కట్టనట్లేదు మారాబా.... వొచ్చే నంకురాంతికి మొత్తంపాకి గింజలు తీరుతాను—” రావులు వేసుకొన్నాడు, చేతులుకోడించాడు.

“ఇస్తావురా—ఇవ్వలేవని నేనన్నానా! సత్యం వద....ధర్మం చర అన్నారు. సత్యమునే వలుకవలెను. ధర్మమునే ఆచరించవలెను. అదీ వెద్దలు చెప్పినమాట, పదీ మాటమీద నిలబడ్డావా? గాలి వానోచ్చి వంట పాడైందని చెప్పి అయివేజు ఎగగొట్టి మాట తప్పావుఅందుకే తప్పకోమంట

న్నాను కౌలునించి,” ఇహం వరం రెంటి విలువన్నీ తత్కాలనీ కలసేసి అందమైన రసగుళికలాంటి వదాలో చిలక్కి చెప్పినట్లు చెప్పారు చక్రవర్తిగారు

“బాబూబులు మీ పెద్దలికి నా పెద్దన్నీ... మీకునన్నూ కలిపిన నేలతల్లి బాబూ అది. ఆ రెండకరాల మడిచెక్కకి నేను బిడ్డని, దాన్ని నమ్ముకుని ఇవ్వరు బిడ్డల్ని కన్నాను, అల్లకి రేపో మాపో పెల్లిల్లు నేనేస్తే ఇల్లు కలకల లాడదని ఇదవుతున్నాను. ఇప్పుడు నన్ను ఈ కౌలునించి తప్పిస్తే అల్లు నక నక లాడిపోతారు శక్రవర్తిగారి బాబూ....” అంటూ చక్రవర్తిగారి కాళ్ళమీద పడబోయాడు రావులు.

“పవిత్రా ఆ చొరవ, అనింటా.... అనింటా...” అంటూ ఒక ఘోర కలిని జరగకుండా అరిచి ఆపేసింది పార్వతమ్మ! ఈ వ్యవహారం నలిగింది ఇక చాలు. ఇక తెంపెయ్యాల్సిందే అనే కృతనిశ్చయంతో విసురుగా వచ్చిందావిడ.

అజాయి కనపడుతులేదు
అనివనినత్రకటన సరిగ్గా
కనపడటంలేదోయ్ -

అందుకని --

Prakashan

“ఎనా గంటనించీ అలా నామ్మతారే గాని వ్యవహారం తేల్చరేం. ఉన్నమాట సూటిగా చెప్పేయ్యండి. ఏం? తలకొట్టి మొలేస్తాడా?” అని చక్కవర్తిగారిని ఓ దులుపు దులిపేసింది వస్తునానీ.

చక్కవర్తిగారు కంఠం నవరించు కొన్నారు— “ఆ పొలంమీద. ఆ ఊరి వాడే వెంకన్న.. మరో రెండు బస్తాలు ఎక్కువీస్తానన్నాడు. వాడికి రాసేస్తున్నా కేలు చీటీ. ఆ రెండు బస్తాలూ నువ్వి స్తావా సరి లేకబోతే...”

“వెంకన్న పెద్దరైతే.. తుఫానొచ్చినా వరదొచ్చినా మీ అయివేల మీకిత్తాడు.. రైతే బాబూ....కానీ ఇన్నేళ్ళ నాళిమ ముందు ఆడిచ్చే రెండు బస్తాలే మీకు ఆస్తదా....ఇసారించండి.” అన్నాడు రావులు దీనంగా.

“ఇప్పుకోలేకపోతే తప్పకో..” చక్కవర్తిగారి ముఖం ఎర్రబారబడింది.

తగూ బాగానలిగి తెగి తరవాత మరి రావులుకి ఆశ చచ్చిపోయింది. వెళుతూ వెళుతూ ఆ ఇంటికేసి చూశాడు. తన కొడుకుల్ని చూసుకున్నట్లు అనిపించోదు రుసారి.

“రేపు పూరెళ్ళి కౌలుకి చెల్లు చీటీ రాయించుకు రండి, కరణం ముననబులకి నాలుగు డబ్బులు పారేస్తే వాళ్ళెరాసేస్తారు,” అంది పార్వతమ్మ గుంభనగా.

“నాకు తెలుసులేవే” అన్నారు చక్కవర్తిగారు జనాంతికంగా.

“అమ్మయ్య నమస్క విడిచింది” అని నిట్టూర్చారు ఇద్దరూ.

“ఇక లేవండి భోజనానికి” అంటూ పార్వతమ్మ వంటింట్లోకి దారి తీసింది

జనవరి ఎండ అప్పటికి తీక్షణమై చక్కవర్తిగారి కడుపుని హింసించడం ప్రారంభించింది.

హింస ఆయనకు గిట్టదు. వెంటనే కడుపుని నింపదలుచుకుని “ఒస్తున్నా” అని కేకేశారు.

చదువుతున్న “పగిగతి పద్ధంలో వల్లె సీమలు” వ్యాసాన్ని మధ్యలో ఆపేసి పత్రికమడిచి కళ్ళతోడు సర్దుకుని కుర్చీలోంచి లేచి ఇంట్లోకి దారి తీసారు చక్కవర్తిగారు.

ఆయన కాలికింద పడినలిగి పోయింది కలుగులోకి ఆహారాన్ని చూపుకెడుతున్న నల్లటి కండచీమ!

